

BILAG B3

Mads Spanggaard: "Unge borgerlige politikere kritiserer CO₂-afgiften".

Politiken. 27.6.2024. Uddrag.

»Vi lægger sporene til årtiers store forandringer«. Sådan sagde økonomiminister Stephanie Lose (V), da den grønne trepart mandag fik forhandlet den aftale på plads, som skal definere fremtiden for dansk landbrug de næste mange år. Og det bliver en fremtid, hvor tegnebogen skal frem. Fra 2030 skal de danske landmænd nemlig betale 300 kroner per ton i CO₂-afgift. Derefter vil afgiften stige til 750 kroner i 2035.

Men Loses begejstring vinder ikke genklang blandt de yngre kræfter på den politiske højrefløj. Afgiften er nemlig alt for lav og for lang tid om at blive indført.

»120 kroner i afgift efter fradrag i 2030 er en joke«, siger Anders Storgaard, der er kandidat til kommunalbestyrelsen på Frederiksberg for Det Konservative Folkeparti. Fra 2018 til 2020 bestred han formandsposten for ungdomspartiet. »Afgiften kommer for sent, den er for lav, og så skævvrider den industri og landbrug. Hvis man gerne vil have en billig grøn omstilling, skal man have en ensartet CO₂-afgift. Nu siger man, at det skal være billigere at forurene i landbruget end i industrien«.

I 2022 vedtog den daværende S-regering sammen med Venstre, SF, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti en CO₂-afgift på 750 kroner fra 2030 for virksomheder uden for EU's kvotehandelssystem. Selv om afgiften for landbruget i 2035 er den samme, bliver landmændenes regning lavere. De får nemlig et fradrag på 60 procent, hvilket betyder, at afgiften reelt kun lyder på 120 kroner i 2030 og 300 kroner i 2035.

Hvordan mener du, at CO₂-afgiften på landbruget i stedet burde se ud?

»Den burde se ud som i industrien. For mig at se er der intet logisk argument for, at det skal være billigere for landbruget at forurene«.

Flytter produktionen ikke bare til udlandet, hvis vi pålægger landbruget en så høj afgift?

»Selvfølgelig vil der være en lille effekt, hvor noget flytter til udlandet. Derfor ville det også være bedre med en CO₂-afgift på EU-niveau – eller endnu bedre på globalt niveau. Spørgsmålet er, om man skal vente på, at alle andre gør noget? Landbruget skal starte med at rydde op efter sig selv. Vi kan ikke pege fingre ad andre lande og vente på, at der kommer en løsning udefra«.

Men landbruget er jo også en sektor, der har haft det svært økonomisk. Kan landbruget overhovedet tåle en højere afgift?

»Vi bruger penge på landbrugsstøtte. Det er ikke urimeligt at kræve, at landbruget også leverer en grøn omstilling. Der er et indtryk af, at landbruget er det eneste sted, hvor vi ikke kan reducere CO₂-udledningen, men det passer ikke. Udledningerne kommer fra gylle, lavbundsjord og dyrehold. Det kender vi teknologiske løsninger på, men det er ikke rentabelt at investere i dem i dag, fordi afgifterne er for lave, og det er for billigt at forurene«.

Ezekiel Rohde, der er klima- og miljøordfører i Liberal Alliances Ungdom, så også helst, at alle CO₂-udledere blev pålagt en ens afgift. »Det er det liberale svar«, slår han fast. Konkret ønsker Ezekiel Rohde en afgift for alle på 1.000 kroner i 2025, som skal stige til 1.250 kroner i 2030. »Når det ikke er tilfældet, kunne man i det mindste have ønsket sig, at man lavede en afgift på 750 kroner, så landbruget blev sidestillet med industrien. I stedet har man lavet en uambitiøs afgift med et endnu mere uambitiøst fradrag«.

Er det virkelig liberal kernepolitik at pålægge et helt erhverv en så høj afgift?

»Det er liberal kernepolitik at beskatte negative eksternaliteter (en skade på samfundet og/eller andres velfærd, red.), og CO₂-udledninger er en negativ eksternalitet. Men det er også vigtigt at sige, at det ikke handler om at skade landbruget. Det er princippet i, at forurenere betaler«.